

Індивідуально дослідницьке завдання на
тему: Жовтнева вулиця. Ансамбль Круглої
площі (загальна характеристика).

Кругла площа (стара назва – Олексáндрівська) – історичний майдан у Полтаві, композиційний центр і символ міста. Пам'ятка містобудування і архітектури національного значення. Основа класичного архітектурного ансамблю площі закладена в 1805-1841 роках. У 1840-1842 роках центральна частина площі, засаджена деревами, перетворилася на парк з кільцевою магістраллю та радіальними алеями – Корпусний сад. Композиційне завершення площа отримала в 1945-1969 роках після відбудови.

Видъ Александровской Площади въ Городѣ Полтавѣ.

Ідеалізований вигляд Олександрівського майдану в Полтаві. Гравюра 1808 року

Винятковою особливістю Круглої площі є те, що проекти «зразкових будівель губернських міст», розроблені в стилі губернського класицизму професором архітектури А. Д. Захаровим на початку ХІХ сторіччя, були зібрані воєдино тільки в Полтаві. Площа вважається єдиним у світі цілісним класицистичним ансамблем круглої площі, збудованим в єдиному стилі.

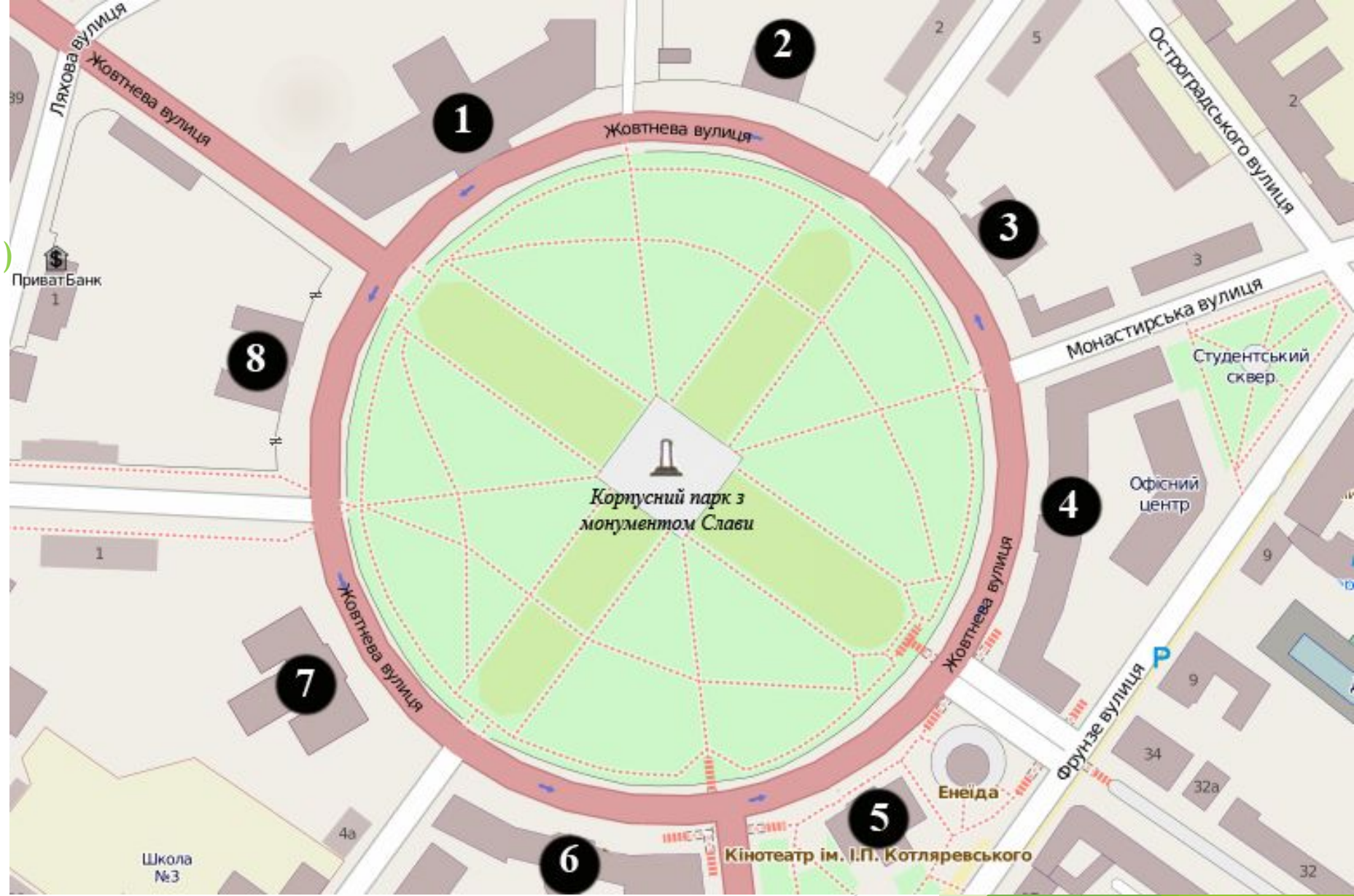
Ансамбль Круглої площі є одним з найвизначніших архітектурних комплексів України в стилі російського класицизму і єдиним на пострадянському просторі композиційно завершеним архітектурним ансамблем доби губернського класицизму.

Сучасний ансамбль площі – це відновлений і реставрований у 1945-1969 роках (з певними змінами і доповненнями) архітектурний комплекс зруйнованої під час Другої світової війни колишньої Олександрівської площі середини XIX сторіччя, реалізований за проектом місцевих архітекторів Л. С. Вайнгорта і Д. М. Литвинцева. У відродженому ансамблі втілені характерні риси і прогресивні способи російської та української архітектури і містобудування.

Площа в плані круга діаметром 375 метрів (загальна площа близько 10 га), з вісьмома радіусами вулиць, що розходяться.

Позначки до схеми :

1. Будинок кадетського корпусу
 2. Будинок віце-губернатора
 3. Будинок цивільного губернатора (зараз УБОЗ УМВС)
 4. Будинок губернських присутніх місць (Полтавська міська рада)
 5. Дворянське зібрання (кінотеатр імені І. П. Котляревського)
 6. Головоштамт
 7. Будинок Малоросійського поштамту (Мала академія мистецтв імені Р. О. Кириченко)
 8. Будинок генерал-губернатора (Обласна рада профспілок)
- Пам'ятники Монумент Слави (у центрі)

Будинок кадетського корпусу

Головний корпусний будинок зведено у 1835-1840 роках в стилі пізнього класицизму під керівництвом архітектора М. І. Бонч-Бруєвича. Займає північно-західну ділянку Круглої площі, котра спочатку відводилася для чоловічої гімназії. Найбільший серед споруд ансамблю (довжина головного фасаду – 132 метри). Мурований, триповерховий, Т-подібного планування. Вісь симетрії головного фасаду акцентовано восьмиколонним портиком римодоричного ордеру, який спирається на рустовану аркаду 1-го поверху. Увінчаний трикутним фронтоном. До центрального входу ведуть сходи та два прямих пандуси, які розташовані обабіч, вздовж фасаду.

Первісно будинок не був потинькований і важливу роль у створенні суворого монументального образу відігравав контраст червоних цегляних стін і побілених деталей.

Будинок Полтавського віце-губернатора – Збудований у 1808-1811 роках у стилі класицизму за типовим проектом архітектора Адріана Захарова, який був доопрацьований губернським архітектором Михайлом Амвросимовим. Комплекс складався з будинку і двох Г-подібних одноповерхових флігелів обабіч, сполучених огорожею. Крім служб віце-губернатора, тут розміщлася губернська креслярня. Центральний будинок – мурований, триповерховий, прямокутний у плані. Єдиний серед споруд ансамблю Круглої площі, що не має колонного портика на головному фасаді.

Будинок згорів у 1943 році.

Відреставований у 1956 році.

